

f(1).

Den Welgheboren, Edelen, Erntfesten, Eersamen, Hoochgeleerden, Wysen, Voirsienighen, onsen Besunderen Goeden Vrienden, Staeten slants ende hertochdoms van Brabant (2).

(5 septembre 1580.)

Welgheboren, Edele, Erntfeste, Eersame, Hoochgeleerde, Discrete, Besundere Goede Vrienden, Wy seynden ulieden, mits desen, zekere publieatie byden vyandt teghens Ons gedaen, by maniere van proscriptie, van deweleke Wy te voren onderricht waeren door afgeworpen brieven des Cardinaels van Granvelle gescreven aen Morillon. Ghylieden sult by toverlesen derzelver connen mercken dat, hoewel deselve publicatie schynt int besondere teghens Ons te streken, nochtans in veel deelen te keeren tot achterdeel der generaliteyt. Ende belangende tghene dat Ons raeekt, Wy verhopen, deur Gods hulpe, suleken redenen van als te gheven, dat niemant rechtveerdighe oorsaeeke en sal hebben om Ons eenichsins te beschuldighen. Want voor sooveel de contributien, impositien ende sehattingen aengaet, daerop sy grootelyk hun fondament willen macken, ulieden is niet onbekent dat Wy daeraf noynt eenighe handelinghe gehadte en hebben, ende veel min dat Wy daermede ons eyghen nut souden hebben weeten te doen. Maer haer voorneinen ende meyninghe openbaert haer ghenoecch, te

(1) Note à l'extérieur de la lettre : Originelen brieff vanden Prince van Nassau aende Staten van Brabant nopen de vervoerdinge des oorloghs, etc. Anno 1580.

(2) En marge : *Recepta 7 septembbris 1580.*

weeten, bemerkende dat met eghen vervoleh, noch oock groote ende meniehfuldighe beloefsten die zy ons te meer reysen ende sunderlinghe int traeteren vanden lesten vredehandel tot Colen ghedaen hebben, in haere macht niet en is gheweest: Ons vande generaliteyt te scheyden, zy nu andere middelen daertoe voorde handt nemen, ende soeken Ons te beschuldighen, als oft Wy waeren alleene doorsaecke vande tegenwoirdighe beroerte ende oirloghe, om Ons daerdoor te maeken odieux ende te brenghen inde indignatie van eenen-iegelycken; weleken aengaende niemant beter vande waerheyd ende gheleghentheyt der saecken en kan oordeelen dan ghylieden. Wy hebben voor Ons ghenomen, om onse schuldighe plicht ende eere te voldoen, een verantwoordinghe te macken op soodanighe valssprekinghe ende besehuldinghe. Maer aenghemerekt dese saecke oock gheheelyek ghemeyn is met ulieden, en hebben Wy dyenaengaende nyet willen lacten int openbaer comen, sonder eerst ulieder goetduncken te verstaen, te weeten, oft ghy beter gheraden vindt dat, voor soeveel Ons belanght, Wy daerop int besondere antwoorden, oft dat tselve gheschiede int ghemeyn tsamenderhandt met ulieden, oft wel dat ghylieden, voor soeveel u racekt, daerop insgelycx int besondere antwoort. Waerop Wy ulieder verlaeren sullen verwachten, hebbende nyet willen laeten ulieden te bidden in dese saecke eghen ghemerek te willen nemen noch op onsen persoon, noch op iemanden ter werelt, dan alleenlyck op tghene dat tot tghemeyn welvaeren soude moghen streeken. Want ghelyck Wy ons leven ende goeden gheheelyek den dienst des vaderlants, tot behoudenisse desselfs, ende der waere religie hebben toegeheeyghent, soo souden Wy oock sunderlinghe ende bovenal bedroeft wesen dat, ter oorsaecke van Ons, de landen in eenige swaricheyt oft onghemack souden vallen. Ende soude oock ulieden tot gheene eere wesen, dat men hem soude laten duncken ende incynen om onsentwille het vaderlant inde tegenwoirdighe oirloghe ghebracht te

wesen oft onderhouden te worden. ghelyck Wy alreede langhen tyt gheleden Ulieden, soo mondelinghe als by verscheyden seryven, verelaert hebben dat, soeverre ghylieden soudt achten te behooren dat een ander dan Wy den last aenneme, Wy altyt zeer bereet sullen wesen nyet alleenlyk om Ons daeraf te ontslaen, maer oock eenen anderen allen dienst te bewysen int ghene eenielisins in onse macht soude moghen syn, soo Wy ter andere zyden tevreden sullen wesen in onsen dienst te volharden, sooverre ulieden sal ghelyken Ons zulex te ordonneren : wesende gheheelyck van meyninghe te volghen tghene ghylieden tot welvaeren ende voorderinghe van des lants saeken het best ende oirbaerlyest sult bevinden. Nyettemin hebben Wy ulieden wel willen bidden, sooverre ghylieden sult oordeelen onsen dienst den landen oorbaerlyck te wesen, eerst, aenghemerekt sulcken last niet en kan volbracht worden sonder behoorlycke middelen, dat ghylieden sulcken ordre wilt schieken datter egheen swarieleyt en zy int opbrenghen vanden penninghen van noode wesende om sulcke ghewichtige saeke te volvueren, ende ten tweeden, nademael oock tot het vuytrichten van ons ampt nootelyck is dickwylen van deen landt in dander te verreySEN, dat ghylieden oock behoorlyck wilt voorsien, soo opde betaelinghe van onse wacht die Wy teghenwoirdelyck hebben, deweleke haer is vindende in vuyterlickien noot, als om Ons toe te voerghen eenighe wacht te peerde om Ons te vergheselschappen. Want overmits de vyandt sulcken moyte ende neersticheyt aengrypt om Ons van het leven te berooven, is de redene oock vereysschende dat Wy deneken om tselve voor haer ghewelt ende listieleyt te beschermen, nyet dat Wy onwetende zyn dat ons leven ende doot staen inde handen des Heeren, maer dat Wy oock achten dat, sooveel den Heere ghelyeft Ons met wettiche middelen te versien, Wy deselve nyet en behooren te versmaden. Biddende hierop te willen letten ende van uwe antwoorde ende resolutie Ons metten eersten, sochaest moghelyck wordt, te verwittighen.

Hiermede Ons ghebiedende zeer vrientlyek aan ulieden,
bidden Wy den Almoghenden Godt, Welgeboren, Edele,
Erntfeste, Eersame, Hoochgeleerde, Diserete, Besundere Goede
Vrienden, ulieden te hebben in zyne bewaeringhe. Ghescreven
tot Ghendt, den V^en daech van septembri 1580.

Die Prince van Oraengien, Grave van Nassau, etc. Lieutenant
generael van Syne Hoocheyt,

Ulieder zeer goede vrient tot uwen dienst,

GUILLE DE NASSAU.

g.

*A Messieurs Messieurs les Estatz de Brabant
assemblez en Anvers (1).*

(10 novembre 1580.)

Messieurs, J'ai reeeu vostre lettre, et quant à ce que m'en
mandez touchant ma compaingnie soubz monsieur de Famas, je
trouve bon ce qu'aveeq luy vous avez conclu et accordé. Et
touchant ce que m'escrivez des villaiges qui debvroient contribuer,
je me remetz à ce que par vostre bonne diserétion et
advis vous trouverez estre convenable. Au reste, je vous
envoye copie de la lettre de Monsieur le Prince d'Espinoy que
j'ay reeeue hier, par laquelle vous pourrez estre plus consermé
et asseuré de sa bonne affection et fidélité envers la patrie
qu'il continue tousjours constamment. Et sur ce, aprez m'estre
très affectueusement recommandé en voz bonnes grâces, je
prieray Dieu, Messieurs, vous ottroyer la sainte sienne.

De Dordrecht, ce x^e de novembre 1580.

Vostre bien bon amy à vous faire service,

GUILLE DE NASSAU.

(1) En marge : *Recepta xi novembris 1580.*